

• Prof. dr hab. Monika Kostera, Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej
Uniwersytetu Jagiellońskiego, Katedra Kultury Współczesnej Instytutu Kultury
Uniwersytetu Jagiellońskiego

- Zarządzanie dla dobra wspólnego: Współdziałanie jako alternatywa dla indywidualizmu.
- 22.04.2021, 11:30-13:00

Media i edukacja zdają się w dzisiejszych czasach jednomyślnie zakładać i propagować jedną niepodważalną zasadę: własność prywatna jest jedyną naturalną, sensowną i prawidłową formą własności. Wszystko inne to utopie. Przywoływany jest często artykuł biologa Garetha Hardina z 1968 roku, w którym używa on określenia „tragedia dobra wspólnego” (*the tragedy of the commons*). Tymczasem współczesne badania naukowe tak z ekonomii, jak z socjologii i zarządzania wskazują zupełnie inne realia oraz możliwe kierunki rozwoju.

Ekonomistka Elizabeth Ostrom opisuje organizacje dobra wspólnego jako możliwe i funkcjonujące alternatywy dla dominującego modelu. Kluczowa jest tu kwestia zarządzania, pomijana często przez krytyków tej idei. Społeczności muszą same ustanawiać własne zasady zarządzania wspólnymi zasobami, zgodnie z istniejącymi tradycjami, strukturami i normami kulturowymi. Socjolog Guy Standing również podkreśla, że dobro wspólne było historycznie zarządzane i regulowane przez społeczność, do której należało. Zarządzanie nim chroniło przed indywidualnymi nadużyciami.

Nauki zarządzania oferują też szereg przykładów sprawnie funkcjonujących organizacji dobra wspólnego, działających głównie na obrzeżach obecnie dominującego systemu, takich jak: spółdzielnie, przestrzenie miejskie, oddolne organizacje kultury. Istnieją także interesujące przykłady historyczne.

Wykład przedstawi ideę zarządzania dla dobra wspólnego wraz z kilkoma przykładami z literatury i badań autorki.